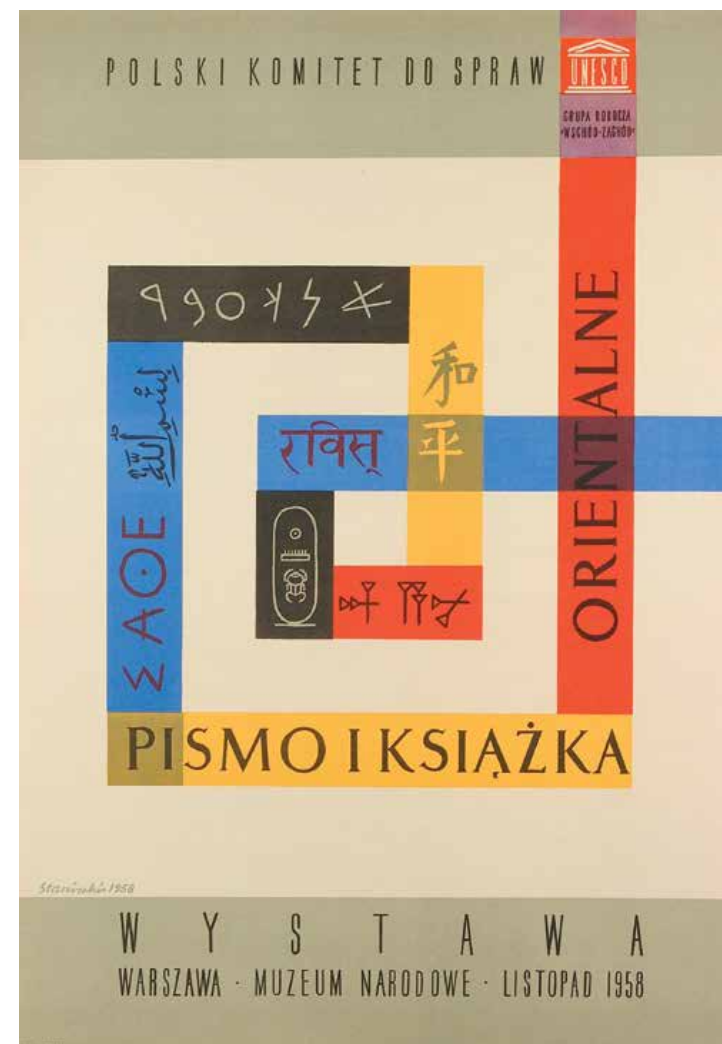

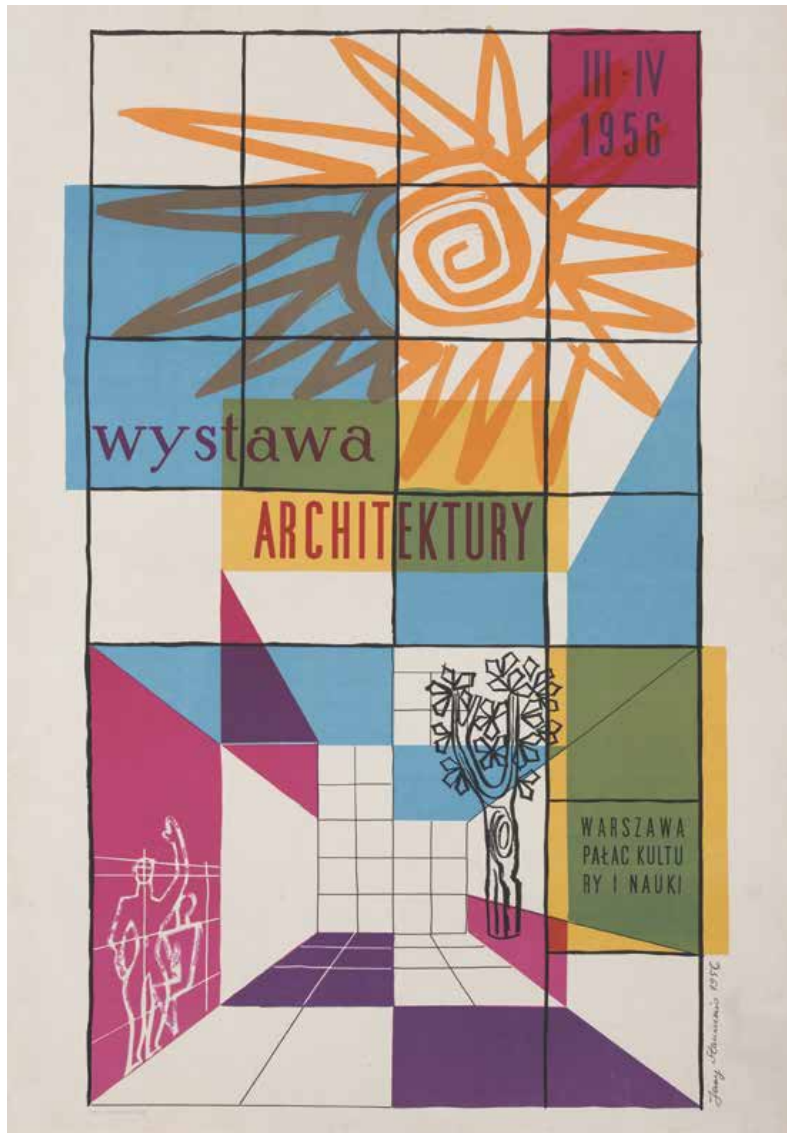
△ Plakat do wystawy Pax la Polonge Travaille, 1947 rok
◁ Plakat do wystawy Tydzień przyjaźni polsko – węgierskiej, 1948 rok

△ Plakat do wystawy *Dekada polsko-litewska* w Państwowym Muzeum Sztuki, w Wilnie, 1957 rok

△ Plakat do wystawy *Pismo i książka* w Muzeum Narodowym w Warszawie, 1958 rok

Z dzisiejszej perspektywy zabawny wydaje się epizod, który wówczas wcale śmieszny nie był. Rzecz wiąże się z plakatem do *Wystawy architektury* otwieranej w Pałacu Kultury w 1956 roku. Plakat zupełnie niesocjalistyczny w treści, z Modu-
lorem Le Corbusiera i kolorowymi kwadratami przypominającymi prace Mondriana, w narożniku miał umieszczoną informację dotyczącą miejsca ekspozycji. Została ona złamana w taki sposób, że słowo „Kultury” zostało podzielone:

WARSZAWA
PAŁAC KULTU
RY I NAUKI

Tego typu ironia nie została przeoczona i plakat, choć wydrukowany w dużym nakładzie, został zatrzymany przez cenzurę.

Charakterystyczna dla tamtych czasów jest też historia związana z plakatem do wystawy otwieranej w 1950 roku w Pradze – *Varšava, Obnova, Mir*. Okazało się, że organizatorzy nie pomyśleli wcześniej o plakacie. Staniszkis musiał zaprojektować go w ostatniej chwili, w hotelu.

Obecnie zbiór 29 plakatów Staniszkisa przechowywany jest w Muzeum Plakatu w Wilanowie. Jedenaście spośród nich, wykonanych już podczas pobytu w Stanach Zjednoczonych, autor przekazał muzeum po wystawie zorganizowanej w SARP-ie w 2004 roku.

Rok 1948 przyniósł Jerzemu Staniszkisowi pracę przy tworzeniu ekspozycji *Wystawy Ziemi Odzyskanych* we Wrocławiu, która w zniszczonej Polsce przyćmiewała wszystko swoim rozmachem. Projektowały ją liczne zespoły architektów i plastyków, którymi kierował Jerzy Hryniewiecki. Byli wśród nich najwięksi ówczesni twórcy: Xawery Dunikowski, Stanisław Hempel, Marek Leykam, Henryk Tomaszewski, Jerzy Jarnuszkiewicz, Stanisław i Wojciech Zamecznikowie, Eryk Lipiński, Jan Cybis, Henryk Stażewski, Władysław Strzemiński, Jan Knothe i wielu innych. Staniszkis wspólnie z Michałem Filipowiczem i Marią Hiszpańską zaprojektował między innymi dział *Morze i Pomorze* w Pawilonie Czterech Kopuł. Charakterystycznym elementem ekspozycji stały się herby nadodrzańskich miast, które ujęte w duże koła wypełniały całą, monumentalnych rozmiarów ścianę pawilonu, tworząc efektowną kompozycję. Śladami tej pracy są zachowane w archiwum architekta zdjęcie oraz dyplom uznania, przyznany za „wysiłek włożony w dzieło *Wystawy Ziemi Odzyskanych* we Wrocławiu 1948 roku”.

◀ Plakat do *Wystawy architektury* w Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie, 1956 rok